

Zwart-groene experiment in Hamburg mislukt

Einde deelstaatregering ook consequenties voor landelijke politiek

Achtergrond - 29 november 2010

De eerste regering van CDU en Groenen op deelstaatniveau is zondag gevallen. De Hamburgse Groenen hadden geen vertrouwen meer in samenwerking met de christendemocraten. Groenen-leider Jürgen Trittin spreekt van het einde van het “zwart-groene experiment”. Toch houden andere deelstaten de optie van zo’n coalitie open.

Regeringsleider Christoph Ahlhaus (CDU) heeft vanmorgen de drie Groenen-ministers uit zijn kabinet ontslagen. De Grüne Alternative Liste (GAL), zoals de Groenen in Hamburg heten, zegde de samenwerking met de CDU zondag na 2,5 jaar regeren op wegens “een gebrek aan stabiliteit en vertrouwen”. Ahlhaus noemt het gedrag van de Groenen een “vlucht voor de verantwoordelijkheid”.

Druppel die de emmer voor de GAL deed overlopen, was het aftreden van de CDU-deelstaatminister van Financiën vorige week, “het vijfde regeringslid dat binnen een paar maanden opstapte”, aldus de Groenen. De christendemocraten hielden zich bovendien niet aan afspraken over de bezuinigingen, vindt de GAL.

Omstreden

Maar de coalitie was al langer instabiel. Een mislukte onderwijshervorming leidde in juli van dit jaar al bijna tot het einde ervan. CDU-burgemeester Ole von Beust stapte toen op en werd opgevolgd door de volgens *Der Spiegel* “uiterst kleurloze” Ahlhaus. Hamburg is net als Bremen en Berlijn een stadstaat, waar de burgemeester aan het hoofd staat van de deelstaatregering.

De coalitie gold vanaf het begin in april 2008 als omstreden. Groenen en CDU staan ver van elkaar af. Kernenergie en klimaatbeleid zijn de belangrijkste strijdpunten tussen de partijen, en ook over het minimumloon verschillen ze van mening. De Groenen zijn daarvoor, de CDU mordicus tegen.

Voorbeeld

Toch zagen velen de Hamburgse regering als een interessante combinatie in het veranderende politieke landschap in Duitsland, waar de gebruikelijke regeringscombinaties CDU-FDP en SPD-Groenen vaak niet meer genoeg stemmen

halen. De coalitie gold als voorbeeld voor een mogelijke landelijke regering van de twee partijen. Ook andere deelstaten keken geïnteresseerd naar Hamburg. Bij het aantreden van zwart-groen in de stadstaat hoopten Groenen in Baden-Württemberg en Tübingen op een “verzoening van ecologie en economie”.

Fractieleider van de Groenen op landelijk niveau, Jürgen Trittin, verklaart naar aanleiding van de val van de Hamburgse regering het “zwart-groene experiment definitief beëindigd”, aldus *Der Spiegel*.

Deelstaatverkiezingen

In de *Berliner Zeitung* zegt Trittin dat zijn partij ook andere opties heeft om te regeren. De Groenen doen het al geruime tijd goed in de peilingen. In sommige deelstaten zou de partij groter zijn dan de SPD als er nu verkiezingen zouden worden gehouden. Dat maakt de positie van de Groenen een andere dan toen ze in 2008 aan zwart-groen in Hamburg begon. De partij heeft op dit moment baat bij zoveel mogelijk deelstaatverkiezingen, aldus Duitse politieke commentatoren.

In Berlijn vinden volgend jaar september deelstaatverkiezingen plaats. Groenen-fractieleider Renate Künast heeft zich kandidaat gesteld voor het burgemeesterschap van de hoofdstad en houdt totnogtoe de optie van een coalitie met de CDU open. In Baden-Württemberg vinden in maart verkiezingen plaats. Daar doen de Groenen het in de peilingen erg goed, terwijl de daar regerende CDU het ergste vreest, vanwege de heftige kritiek op het omstreden spoorproject Stuttgart 21.

Coalitie met de SPD

In Hamburg wordt het parlement naar verwachting in december ontbonden om nieuwe verkiezingen in februari mogelijk te maken. De GAL heeft zich uitgesproken voor een coalitie met de SPD, met wie ze meer raakvlakken ziet dan met de CDU. De christendemocraten lijken, onder leiding van Ahlhaus, de verkiezingen in te gaan met een defensieve houding. “Wie geen communisten in de regering wil, moet CDU stemmen”, aldus de CDU-regeringsleider in de *Bild-Zeitung*. Tegelijkertijd houdt hij de optie van een nieuw kabinet met de Groenen open.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/630/zwart-groene-experiment-in-hamburg-mislukt>